

> Retouradres Postbus 30314, 2500 GH Den Haag

Agri Facts
T.a.v. de heer J. Haanstra
Godfried van Seijstlaan 26
3703BS ZEIST

info@stichtingagrifacts.nl

Bezuidenhoutseweg 30
2511 VE Den Haag
Postbus 30314
2500 GH Den Haag
www.pbl.nl

T 070 - 32 88 700

Contactpersoon

Jacqueline Timmerhuis

+31(0) 6-53731180

Jacqueline.timmerhuis@pbl.nl

Secr 070 3288760

Uw referentie

Onze referentie

PBL20190089

Kopie aan

Bijlagen

*Bij beantwoording van deze
brief graag onze referentie
vermelden.*

Datum 3 september 2019

Betreft Reactie op uw brief van 26 augustus j.l

Geachte heer Haanstra,

Op 26 augustus jongstleden heeft het PBL opnieuw een brief ontvangen van de Stichting Agri Facts, waarin uw Stichting de conclusies van het PBL-rapport 'Geïntegreerde gewasbescherming nader beschouwd' wederom betwist.

In uw brief stelt u onder andere dat er verschillende methoden zijn om het aantal normoverschrijdingen te bepalen. Wij wijzen u erop dat de door het PBL gerapporteerde resultaten gebaseerd zijn op de methode die geaccordeerd is door het Platform Duurzame Gewasbescherming. U vraagt het PBL om de notulen van het platform. Het PBL maakt geen onderdeel uit van dat platform. We kunnen u de notulen dan ook niet verstrekken. Voor meer informatie kunt u zich vervoegen bij het platform.

U stelt verder dat het PBL de beoordelingsmethode vaag beschreven heeft waardoor het rapport slecht toetsbaar zou zijn. Ook verwijt u het PBL dat details niet in het rapport vermeld staan. Deze verwijten zijn ongegrond. In beleidsstudies is het gebruikelijk om met referenties te werken. Ik wil u er daarom op wijzen dat de details uitgewerkt staan in het rapport van Tamis en 't Zelfde (2019) waarnaar verwezen wordt in het PBL-rapport. De scripts en data zijn opvraagbaar bij de auteurs van dat rapport (zie pagina 39 van Tamis en 't Zelfde (2019)). Iedere statisticus is met de scripts en de data in staat om de berekeningen te herhalen. Hiermee is volledige transparantie gegarandeerd.

U stelt ook dat het PBL een beoordelingsmethode hanteert die strenger is dan de KRW. Dit is onjuist. U baseert uw stelling op allerhande varianten uit het RIVM-rapport. De in uw brief gepresenteerde tabel 1, die dit zou samenvatten, bevat een aantal cruciale fouten. Zo hanteert u verschillende normen (JG-MKN en MAC-MKN) door elkaar, waardoor de tabel niet meer helder is.

Datum
3 september 2019

Onze referentie
PBL20190089

*Bij beantwoording van deze
brief graag onze referentie
vermelden.*

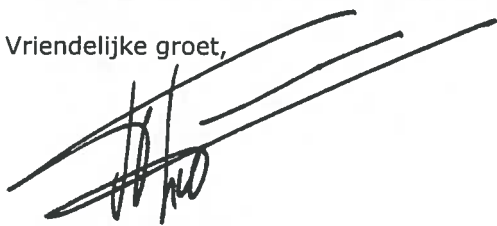
De door het Platform Duurzame Gewasbescherming geaccordeerde methode gaat uit van het driejaarlijks gemiddelde van het aantal normoverschrijdingen met als resultaat de 15% die in het PBL-rapport staat vermeld. Uw opmerking dat wij de verschillende opties niet hebben vermeld klopt niet. De figuren 6, 3.12 en 3.13 uit het syntheserapport van het PBL laten alle varianten zien.

Ook gaat u wederom in op de representativiteit van het meetnet. Op uw bezwaar hiertegen zijn wij al ingegaan in onze reactie op uw eerste brief d.d. 19 augustus 2019. Voor de goede orde verwijs ik graag naar deze eerdere reactie zoals u deze ook kunt vinden op onze website.

In eerdere uitingen – onder andere op twitter – heeft u gesteld dat de 15% meest vervuilde meetpunten zijn geselecteerd. De meetpunten zijn gekozen door de waterschappen in samenspraak met Deltares om een verband met landbouwkundig gebruik aan te kunnen tonen. Als de 15% meest vervuilde locaties gekozen zouden zijn, dan had het aandeel locaties met normoverschrijdingen in het LM-GBM 100% moeten zijn. De grotere dataset, verzameld op circa 600 punten, bevat immers ruim 50% normoverschrijdende locaties.

Tot slot zien wij geen reden om de communicatie over onze bevindingen te rectificeren. Het einddoel van de nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst is om in 2023 nagenoeg geen normoverschrijdingen voor gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater te hebben. Daarvoor zijn nog aanzienlijke stappen nodig. Het PBL-rapport 'Geïntegreerde gewasbescherming nader beschouwd' schetst duidelijk dat de verantwoordelijkheid hiervoor zeker niet alleen bij de boer of tuinder ligt: ook de overheid, producenten en afnemers zijn aan zet. En die boodschap zullen wij ook in de toekomst blijven uitdragen.

Vriendelijke groet,

Prof. dr. ir. Hans Mommaas
Directeur